

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Nagyobb terjedelmű és hosszabb ideig tartó hirdetések alkalmával a hirdetés díjára külön meg kell adni a hirdetésvezetőnek a hirdetés megkezdésének előtti napig.
Hirdetési díj a hirdetés megkezdésének előtti napig.
Hirdetési díj a hirdetés megkezdésének előtti napig.

Kéziratok vissza nem adandók.

Kossuth testvére jön.

Lapunknak az a híre, hogy Kossuth Lajos nővére, Ruttkayné Luiza asszony városunkba is ellátogat, felvillanyozta Debreczen egész közönségét, mely értesülésünk szerint rajta van, hogy a legnagyobb magyar gondviselő anyála iránt pártkülönbség nélkül róhassa le a kegyelet és hála adóját.

Igy illik ez Debreczen méltóságához, mely a politikai párt-küzdelmek hevében sem feledkezett meg soha azokról az érzelmeiről, melyeket minden magyar ember az anyatejjel szív magába, mik az ifju szívét hevítik, az agg emlékeit megédesítik. A Kossuth iránti kegyeletben nincs különbség közöttünk, az őszinte hű magyar nemzet, melynek egyik erős vára Debreczen, a politikai élet minden keserűségében pártatlanul tudta megőrizni szíve mélyén a legnagyobb kincset, mely nélkül mégis nyomorultak volnánk, a hofnui hála igaz hódolatát.

Megmutatta azt Debreczen városa akkor, midőn Kossuth Lajost, ki megszerzte mindnyájunknak a polgári jogot, egyhangulag diszpolgárrá választotta, vigasztaló sugárt küldve neki a hontalanság éjjeleibe. Más városok is megtették azt; sok keserű szenvedésében mind édes vigasztalás volt a haza nagyfiának az örök édes anyja e sok szerető szózata, de egy sem esett lelkének oly vigasztalólag, mint Debreczen hálaájának szava. Nemcsak egy város, egy törvényhatóság szava szót Debreczen szavával, hanem a magyar állam fenntartó nagy magyar népének dicsőítése volt ez, a modern magyar állam megalkotója iránt.

Más városoknak Kossuth Lajos ragyogó tollal levelet írt. Köszönését mi elő szóval fogjuk meghallani. Ő nem jöhet hozzánk, eljön helyette aggásának gyámola, szerető testvére elhozza nekünk áldó szeretetét, dicső lelkének legszebbik sugarát.

Nincsen Debreczenben polgár, nincsen hazafi, ki Kossuth Lajos iránti kegyeletében bármi tekintet által korlátozhatná magát. Tudja itt a mi józan gondolkodású polgárságunk egytől-egyig, hogy más a multak kegyelete, s más a

fennálló törvényes állapotok tisztelete, mely épp úgy lelkében gyökeresedik. De ha volna, a kinek kevésbé önálló gondolkodásában a tartózkodás volna túlsúlyban a dicső idők emléke fölött: az a tény, hogy Kossuthot most áldott lelki testvérében tisztelhetjük, most azt is oda vonja azok táborába, kik a Kossuthot ápoló kezet csákolni szeretnek.

Századokra szóló felemelő példa! Ki ezt a hazát újra alkotá, új nemzetét megteremté, maga az emberi élet legvégső határán, hazátlanul imádkozik hazájáért. Nemcsak imádkozik, dolgozik is. Összegyűjti dus élte kincseit, átadja új ezred-évének, gyűjti késő unokáknak. A hatalom tévedése vérző szívét újra sebzí. Egy percze csügged, új erőre van szüksége. Magára marad inkább, elküldi hozzánk bánatának csillagát, új fényt gyűjtönsön itt magába, meghozza néki azt az új erőt.

És Kossuth testvére bejárja a haza földjét, eljön hozzánk ide is. Nincsen ebben politika, csak a haza szent szerelme hozta még egyszer mi hozzánk. Tőlünk újra visszatér, megvívén a nagy munkának azt a kívánt új erőt: magyar itt még minden érzés, minden szív csak egyet óhajti, hogy a mit ő alkotott, minden idők viharában úgy maradjon, nagy maradjon.

Ha valaha megmutatta Debreczen, hogy a hazafiság kérdésében nem ösmert pártot magában, most méltósága egész erejével fogja azt újra megmutatni országának, világnak. Kirívó hang meg nem zavarja ezt a tiszta ünnepet, mikor a magyar nők és a honleányi ére nyek magasatos példa-képe jön el hozzánk, mielőtt végkép bucsút mondana a hazának, hogy nemes életét egészen dicső bátyjának szentelje.

Legyen az büszkeségünk, hogy őt magunk közt fogadjhatjuk. Látogatása nem illetheti pusztán azokat, kik magokat fényes rokonságához számítani szerencsének. A miénk ő osztatlanul mindnyájunké. Látásának felemelő erejéből jussom mindnyájunknak a, fogadjuk őt méltón magunkhoz, méltón Kossuth nagy névéhez, méltón az ő női nagyságához. Politikai tüntetés nem

fér ahhoz a tisztelethez, melylyel a nagy magyar nő, a Kossuth nővére iránt viseltetünk; fogadtatásában csak egy tüntetés, a tisztelet, a szeretet igaz tüntetése legyen.

B. S.

Beltölési hírek. Baltik püspök beiktatása. Baltik püspök beiktatása f. hó 6-án nagy ünnepélyességgel ment végbe Liptó-Szent-Miklóson A templomban vagy 100 luteránus lelkes volt jelen, valamint az egyházi főméltóságok. A felavatást Zelenka püspök vezette, beszédet intézven Baltikhoz, ki arra a templomban tótul felelt. A felavatást követő kerületi gyűlésen azonban magyarul monda el beköszöntő beszédét, magát a murka emberének s az egyház és haza hű fiának vallva. Kijelentette, hogy ő nem akar politikával foglalkozni, de ha állásánál fogva erre aha-néha mégis kénytelen volna, mindig azon lesz, hogy az egyház és haza érdekében ő se feledje. Megörült képviselő. Mikatovics horvát képviselő, ki a magyar képviselőháznak is tagja, megörült s egy gráci intézetbe szállítottott. — A z a r a d i k t állítást eddig 9063 egyén látogatta meg. E hó 15-én alakult meg a jury. Stefánia szerb konzul e napokban Aradra jó a kiállítás tanulmányozása végett. — Tűz minde felé. Boros Bocsárdon a napokban 58 ház es az összes takarmány a dühöngő elemek aldozataul esett, a mellettekkel együtt es hat, a szulók által otthon hagyott gyermek is odaégett. — A kir. ítélőtábla k és főügyészek szétosztásáról szóló törvény a „Jogi szemle” szerint a jövő évi törvénykezési szünet után fog életbe lépni, úgy hogy az ujonnan szervezett kir. táblák 1891. szept. 1-én kezdik meg működésüket. — Felfüggesztett a szolgabíró szolgabíró. Fábry bogsán szolgabíró állásától felfüggesztették s a szolgabírószolgabíró vezetésével ideiglenesen Podhoratzky lugosi szolgabíró bizták meg. Hogy mi adott okot a felfüggesztésre, azt még nem tudjuk. — Uj tanterv. A kir. tanterv bizottság a székelyfejvári tankertlet főigazgatójává a király dr. Spitzó Lajos beszercebnai tanárt nevezte ki. — A Kölcsey-ünnepély tegnapi kezdődött a nagy-károlyi megyeház disztermenben. Beszédet tartottak: Domahidy főispán, Zanathy Ferenc főjegyző s Nagy László alispán; utóbbi megkoszorúta Kölcsey képet, ugyanezt tette Szatmár város nevében Böszörményi Károly polgármester. Delután Szatmár-Németiben volt ünnepély. — A bolgár fejedelem jelenleg Gömörországban tartózkodik, a Koburg hercegek birtokán. — A ferenczrendi szervezetek magyarországi tartomány-főnökei Amberger Gyula választották. — Uj színház a fővárosban. Budapesteni konzorcium alakult egy új magyar színház építése iránt,

melyben a fő-súly a drámai előadásokra lenne fektetve.

Külföldi hírek. A német császár és a pápa. A belga „Patriote” híre szerint Vilmos német császár a brüggei püspök előtt az a nyilatkozatot tette, hogy a munkáskérdésben a pápával elvi egyetértésben van. — Károly román király augusztus 15-én két napra Ischibe utazik a királyi meglátogatására. Ischiben a Kaiservillában már előkészületek tesznek a fejedelmi vendég fogadására. — Nagyvasuti szerencsétlenség. A Pilsenből Éger felé elindult személyvonat szerdán éjjel kiskült s a katasztrófának több ember-élet esett áldozatul. — Házasági kauzció. A közös hadügyminiszterium a tiszti házassági óvadékok tárgyában javaslaton dolgozik. Nemely tekintetben megkönnyítések tervezetnek, s a házassági engedély gyorsabb keresztülvitele is czelban van. — Kállya Beni köcsöz pénzügyminiszter boszniai szemleu járdó visszakerült Bécsbe. — Garibaldi özvegye — férjhez megy. A Genovában megjelenő „Gaffa” azt a hirt közli, hogy Francesca Garibaldi, a híres olasz szabadsághősnek özvegye, férjhez készül menni. Altitól a livornói tengerészeti iskola egyik tőrszorsosa a válegénye. — Taaffe lemondása. Prágából azt jelentik, hogy gróf Taaffe befogja adni lemondását, illetve már be is adta és a kabinet alakításával Gautsch miniszter bizatott meg. — Helgoland szigetét ma adták át az angolok a németeknek.

Tallózás.

(Tüntetés a „Gott erhalte” ellen. — Visszatörtéreltem. — A „Gott erhalte”. — Magyar „király-hymusz”. — A végletek tallózása. — A dualismus. — „Vicem pro vice”. — Kölcsey Ferenc. — Kölcsey Csékeben. — Nehai Laky Lajos.)

Hihetetlen hír érkezik Pozsonyból. Ha e hír igaznak bizonyul, akkor megfordult az idők kereké s visszazökkentek az ötvenes évekbe, az abszolutizmus szomorú napjaiba!

A feltűnés és felháborodást keltő hír így hangzik:

„Pozsonyban több különböző állásu tisztviselő ellen fegyelmi eljárást indítottak. A vizsgálat oka az, hogy az illető tisztviselők számos magyarangú tiszt füle hallattára egy kávéházban gunyos megjegyzéseket tettek a Gotterhalterra és németellenes nótákat énekeltek. — Nehány postatisztát, kiknek állítólag legtöbb része van a tüntetésben, fel is függesztettek állásuktól.”

Még eddig nem volt megírva sehol, hogy nekünk a „Gott erhalte”-t tisztelünk kell, valamint az sem volt megírva, hogy ekeke-redésünkben német-ellenes nótákat ne dalol-

Mary.

— Vigjáték 7 levélben. Az eredeti után lemasolta: Schöntan. — I.

Márczius 20.

Édesem!
Lakadalom, mézes hetek, nász-utazás. Drezda, Bécs, Pozsony, Róma, Firenze, Napoly. Haraterés, beakolozás új kis lakásba. Ugye-e pompás dolgok? Ezen ezeket és még sokkal többet kerestél től a te Emmid, anéikül, hogy rád, kedves jószágom, — eleg gyakran gondolt volna, anéikül, hogy neked egyetlen sort írt volna. Ezeket a mézes heteket oly gyermekes nem töredés-el, oly édes boldogsággal örültem keresztal, amilyenért te, kis okosom, — kizoktál kacsagni. Jaj! ingerlőleg tudsz te nevetni! Oly kedvesen! — csak kaczaj most is és bocss meg! —, hogy en a nevetésedtől nem tudlak elfelejteni! Nem is képeled, kedves Tónikám, milyen boldog vagyok én most! Ha Ottó ismerne!... Bizonyára emlékszel még, mily gyakran beszélgettünk a forjék eszmény-keperől. No — Ottó egészen más forma, miat, amilyenek én képzeltem jöven őbelim, — egészen más — és mégis olyan jó, oly kedves, oly aranyos és én oly kimondhatatlanul szeretem. Oly boldog vagyok, hogy megint itthon vagyunk. Megvalom, hogy iszonyatos kepen aggodtam az olasz szépek miatt. Tudod, hogy az én sajátosságommal nem messze megyek, — bár Ottó mindig az ellenkezőjét állítja. Elég az hozzá, hogy ő nál vett engem, s boldogságom oly teljes, oly nagy, amilyen az aggodalom, hogy őt elvesztem. Sobasem fogom elfelejteni, mennyire szenvedtem Castelmarban. Volt egy fekete francia hölgy, aki belihécselte az én ottomat, hogy szerettem volna szemet kikaparni, ha Ottó szemtől nem esküdött volna, hogy ő

Kapros Gabor.

A „DEBRECZENI” TÁRSÁJA.

VISSZAEMLEKEZÉSEK.

— Egy volt vörös sapkástól. — XIV.

Lengyel testvéreinkről.

Eszembe jutva azon szép napok, melyeken legyel testvéreink drága hazánkért s szabadságunkért velünk együtt harcoltak: megemlékezem rólók is.

Messze földről jöttek ők el, ott hagyva hazájokat, családokat, kedveseiket azért, hogy magyar testvéreinknek szabadság-harcukban segíthessenek.

Szép csapataikat, — mely Lengyelország színe-javából telt ki, győnyörűség volt szemlélni.

Három csapatot volt szerencsém megismerni; egy csapat veres apkás gyalogságot, két csapat lovasságot; az egyik lovasságnak vörös uhlánus csákója, vörös melles uhlánuskája, a másik lovasságnak hamuszín uhlánus csákója, hamuszín melles uhlánuskája volt, mindenik lovasnak pikája nemzeti szia kis lobogóval.

Mindehárom csapat legtöbbször nagyon szöke, dőlczeg, lengyel nemes családok fiatal ivadékaiból állott.

Parancsnokaik előkelő uri családok fejei, ősz szakálú idős emberek.

Különösen a gyalogosokkal volt szerencsém úgy tűzben, mint pihenőben, több ízben találkozni, s barátságukat bárha egymással beszélai is úgy szólván semmit nem tudtunk, — a mennyiben ők magyarul, én pedig lengyelül, vagy francziául nem beszélünk csaknem az egész hadjárat alatt élvezni. — Pihenő

nőben, midőn vig poharzásra került a sor, a csatában kitűnő vitézekkel együtt énekeltek az ő emlékezetes hazai dalukat a „Jescse polskát” a mikor hullott a könyve lengyeleinknek, fiataljának ugy, mint az öregjének, s nyakunkba borulva mi is velök együtt könyeztünk országuk szabadságát.

Vitéz bajtársaim! beh sokat szenvedtetek értetünk, be sokat éheztetek, faradtatok szegény hazánk szabadságáért, mily boldog remény biztatott benneteket, a mineket is utó-jára mi gyümölcse lett, az hogy drága hazátokon s hazánkon kívül messze, messze, idegen földön kelte menedéket kerestetek, s hontalanul bolyongnotok.

Ti, kik még bármely ég alatt életben vagytok, legyetek a veletek egy eszméért harcolt veressapkások által üdvözölve.

Megemlékezem még egy olyanlengyel testvérről is, ki szabadságharcukban nagy szerepet játszott s kit Debreczenben is többen ismerven, élénken visszaemlékezhetnek rá, azok tudniillik, kiknek a gondviselés megengedte, hogy mai napon is élhetnek.

Ezen lengyel testvérünk Abancour volt. E lengyel testvérünkkel Fehérttemplomban ismerkedhettem meg, hol mint számtaló lengyel tiszt került közünkbe, s miat tiszteletbeli honvéd tett velünk szolgálatot. Kitűnő barát, vig cimborra, a szó teljes értelmében vitéz katona, pártatlan pistoly-lövő és lovas volt. Lóhátról a legsebesebb futásban lötte agyon a rácot és soha nem tévesztett.

Bátorságáról csak annyit írhatok, hogy akárhányszor felkopogtatott éjjel s mentünk vele Báthory Jacsi laktársam is hozzánk szögöve, a szomszéd Kuciczra, s akárhányszor szétkergettük a requiráló szerb vitézeket, peresze hogy ő volt a fő-fő, ő ment elől a sötét-

ségben, s oly hatalmas vezénlyést tett, mintha egész zászlóaljat vezetett volna.

E bator és vitéz lengyel testvérünk, — kit nem csak mi veres sapkások, hanem általában az egész fehértemplomi nép a rajongásig szeretett, Fehérttemplomban megöcsült, elvége egy igen szép, dalias természetű rácz nőt s azon kezdődött lakodalma, hogy a mint elmondták a hitet a templomban, a ráczok reánk törtek, tehát a lakodalmas házhoz nem mehetünk, — a völgegy, vagy is már akkor ferj sem — hanem rögtön fegyverre, szembe az ellenel s mig jól el nem tángáltuk és szét nem kergettük őket, addig bizony a lakodalmas népnek várakozni kellett. — Na de annál boldogabbnak érezte aztán magát e kis cseté-pate után az újjár.

Egy pár óra múlva a mi kis kántusunk is tiszteletg az új párnál s midőn az ő kedves nótáját:

„Búsul a lengyel hona állapotján Mert Ponayátóvszky nincsen a csatáján Kesereg a vajda és az egész ország Zokogva kiáltja, oda a szabadság.”

rázendítettük, egészen magán kívül volt, nyakamba borult, átölelt, s zokogott keservesen a meghatottságotól. — Az egyszerű, de igen kedélyes lakomának a reggel vetett véget.

Később Fehérttemplomból eikerült, a magyar kormány főtisztviselre emelte, meg kellett tölve válnunk és pedig örökre.

E hazájáért s hazánkért lelkesedő, a szabadságért annyit küzdő férfi, jobb és szebb sorsra lett volna érdemes.

junk. De most már — e fegyelmi vizsgálatból következtetve — várjuk az ukázt, mely az ilyen rebelies dolgokat megtiltja nekünk. Ha Szapáry ilyen ukázt bocsát ki: legalább 15 esztendeig biztosítja magát a miniszter-elnöki széken!

Ha azok, kik a magyar nemzetet piszkolták, kik a magyar önkénteseket lekutyázták, kik védtelen polgárokat összevagdaltak, kik a magyar zászlót meggyalázták: mindannyian szigorú büntetésben részesültek volna, — ez esetben nagyobb beszámítás alá esnék a pozsonyi tisztviselő tette, mert ok nélküli provokációnak tűnt volna fel: de midőn szomorúan voltunk kénytelenek tapasztalni, hogy a magyar nemzetet saját honában büntetlenül szabad volt sértegetni azoknak, kik a magyar nép adózó filléreiből tartatnak fent: már akkor semmi csoda nincs abban, ha a keserűség kitor belőlünk s megtorlási alkalmakat keres!

A pozsonyi eset tehát — ha csakugyan megtörtént — gyöngye vissza-torlása volt bizonyos kínos ügyeknek, melyeket eltsussolni igen, de elfeledni nem lehet.

Bűn-e a sérelmeket vissza-torolni? Egyáltalán nem az, hisz még a féreg is védi magát, ha rátaposnak!

Miért idegenkedünk mi a „Gotterhalte“-tól?

Egyszerűen azért, mert ez a himnusz kínos elnyomatásunkra emlékeztet bennünket. Ennek hangjai mellett tiporták el alkotmányunkat, szabadságunkat; ennek hangjai felszákadják lelkeinkben a három-százados sebeket.

A meggyilkolt magyar szabadságnak mindig a „Gott erhalte“ volt a temetési dala!

Van népszerű, szeretett királyunk, kinek trónjért — ha szükség lesz rá — kész a magyar nemzet egy második „Vitam et sanguinem“-féle jelenetet megismételni, és a „Gott erhalte“-t mégsem szeretjük, holott a mi lojalitásunk legalább is van olyan erős, mint az osztrákoké!

A „Gott erhalte“ szövegében semmi olyan nincs, a mi bennünket báthathatna, zenéje pedig valódi klasszikus zene, mely a legszebb templomi szolozsmák közé emelkedik: és a „Gott erhalte“-t mégsem szeretjük, mert a hozzá kötött szomorú emlék kimosan sajog szíveinkben!

Ezért idegenkedünk mi a „Gott erhalte“-tól s ezt nem akarják megérteni — Bécsben!

Addig is tehát, míg a magyar „királyhymnus“ megszületik, a magyar királyt mi nem a „Gott erhalte“-val, hanem Vörösmarty szövegével, vagy Kólcsey himnuszával üdvözöljük.

azt a kiállhatlan teremtést nem szenvedheti. Akkor aztán egyszerűen kinevettem. Hanem egy félóra múlva éreztem, hogy mily iszonyú a feltékenység! Szerencse hogy Ottóm szerelmében teljesen bizonyos vagyok.

Biztosíts bocsánatodról, s változhatlan barátságodról s egészen boldogá teszed örökké szerető Emmid.

NB Lakásom pompás; legközelebb többet írok; — mégcsak ma viziteltam; gondold: Olga jegyet váltott a nagy orru kis táncossal. Pedig épen ő nevetett s gunyóldot leg többet a lapp emberek neveléséig orrára. Ha Ottónak olyan orra volna?... Nem is szeretek rá gondolni.

U. i. Szemben velünk egy hadnagy lakik; retentően neveléses, láng vörös hold-képi: szakálla nincs s a haja rózsaszín. — Mikor hazatértünk utam első reggel kinyitottam az ablakot, s megláttam őt, a mint a nyitott ablak mellett állva rám meresztette savószi szemeit: — arczába nevettem. Hogy a nevest e felejtessen aztán vele, hogy a pukkerlit csaptam fele. S még vörösebb lett — meghajította magát, úgy, hogy majd kiesett az ablakon; épen olyan volt, mintha a teli hold szaladna le az égről. Most bizonyosan azt hiszi, hogy ő a legszebb ember a világon Jót nevettem rajta. Istennem! ha az embernek olyan ura van mint Ottó! Isten veled gyermekem Pá!

II. April 2.

Édes Tónim! Voltam az orvosok bálján, mely utolsó volt ez évadban. Nagyszerű volt, de én már nem szeretem a bálakat. Csak Ottóval szeretek táncolni, rosszul esik, ha ő mással is táncol. Nem vagyok féltékeny, de ha látom, hogy táncol a fiatal leányokkal — oh mily nagyszerűen táncol, — hogy beszélget, hogy nevetget velük — olyan gyűlölet formául a szíveimre! Örülök a tavasznak. Egy villat vesztünk ki a várososhoz közel, s ott töltsük az

Miért tehát „casus belli“ t csinálni abból, ha egyik-másik magyar emberből kitor a keserűség, ha a „Gott erhalte“ t hallja? És mi jögon függesztették föl azokat a magyar tisztviselőket, a kik ezt tették? A Bach-korszakban történtek ilyen dolgok és ma, a dicső „szabadságharc“ aerájában!

Igy találkoznak a végletek: abszolútizmus és szabadságharc!

Valyon ha Bécsben rázendítenék a magyar himnust s azt osztrák képviselő kigunyolnák: megbüntetnék-e őket? Bizonyára nem!

Nos tehát maradjunk meg a dualizmus mellett. Ha az osztrákok büntetlenül guanyolhatnák bennünket: nekünk is legyen szabad ugy nazi teanunk!

Vagy tiszteljük kölcsönösen egymás jogait s akkor békeben megélünk, — vagy pedig a melyik fél megsérti a másikat: az ne panaszkodjék aztán, ha visszatörlesben részesül!

A monori zászló letétele s elmaradt volna, ha meg nem előzi — az egri zászló-sértés!

Kólcsey Ferencc dicsőítésével voltak tele a tegnapi lapok. Elmúlt már 52 éve, hogy a „Hymnusz“ költője eltemette fekszik, de e felszabad sem felejtette el azt a malicziózus elcset, hogy Kólcsey halálával Szatmármegye nevéből kiesett a t betű.

Most már ezt a hibát reparálni akarja Szatmármegye, még pedig — igen helyesen — úgy, hogy felújítja Kólcsey emlékezetét s díszes emlék-szobrot akar neki állítani Nagy-Károlyban.

Talán kiengesztelődik most már a költő megbántott szelleme!

A történetben meg van írva, hogy midő a Szatmármegye Kólcseyt az országgyűlésről visszahívta, az országgyűlés ifjak gyszafyolt tüzek kalapjaira. A melyen megbántott költő, kiől megvonták annak a lehetőségét, hogy hazájának a politikai téren tovább szolgálhatna teheseen, csekei magányába vauult vissza s ott az irodalomnak élt.

Kólcsey nem sokat gondolt ekkor a nagy világ apró bajai. Elmerült eszébe, abráadjaiba. Ejszakánként irogatot, aappal pedig többnyire pamlagán hevert. Filozófusi nyugalma egy percze se hagyta el.

Egyszer, midő a Kólcsey a pamlagon szendergett, kigyult feje felett a ház. A kocsis ijedten szaladt be a szobába s így kiáltott fel:

— Tekintetes ur! Tessenek fölkelni, ég a ház!

— Hát oltások! — válaszolta nagy lelki nyugalommal Kólcsey.

egész nyarat. A következő hónapban egy lovat kell kapnom Ottótól a születés napomra. Tudod, menyire szenvedélyes lovas vagyok, és akkor majd lóhatom járjuk be mindketten a vidéket. Pompás lesz majd! Ottó bizonyára kitűnően lovalog — én ugyan még sohasem láttam — de hát — gondolom! — Mostanában gyakran magam vagyok. Ottónak sok a dolga, s mikor hazajön, valóban elfáradt, de nagyszerűen néz ki, és roppant étvágya van; — apropos! már a konyhába kell mennem, új szakácsnének azt találja binni, hogy nem tudok főzni.

Csókollak Emmi.

U. i. Köszönöm kedves leveledet! Hála jó szívedért! Sokszor csókolom mamádat. A telehold képi elő-elő néz függőyei mögöl s rám-rám bocsát egy sugarat szürke szeméből. Valósággal olyan, mintha nem tudna aludni butasága miatt.

III. April 7.

Kedves Tónim! Borzasztó szerencsétlenség. Képzeld kedvesem! Ma a mint hazajöt szegény Ottó — aig tudom kiirni a fájdalom miatt — elcsuszott s keze kifeszamodott. Hideg vízzel borogatom, s még ma mindig sirtam. Talán holnapra jobban lesz. Kiakartunk meami rajtam; én egésznek urubamat akarom először járni, a mely oly jól áll és most vége! Oh az élet néha vigasztalhatatlanul szomorú! Szerető Emmid.

IV. April 9.

Drága barátom! Egy szegény, szerencsétlen asszony, egy össetört, megsemmisült lény írja hozzád ezt a levelet. Egész világ előtt hallgatnom kell, megcsináltam — segíti egy sem lehet rajtam! Ferjem titkol tőtem valami Tőlem, Emmijótól, akinek huseget esküdött! — Oh kőanyuim elmosás a betűket!...

A kocsis 10 percz múlva ismét beszaladt s még hangosabban jelentette:

— Igen, de nagyon ég!

— Hát nagyon oltások! — mondá még nagyobb nyugalommal Kólcsey. Es meg se mozdult fekhelyéről, mialatt a tüzet oltották.

Azt mondják, hogy minczen pótolhatatlan ember a világ. Nem igaz, mert Debreczenben ugyancsak érezük valakinek a hiányát.

Ez pedig nem más, mint nehai L a k y Lajos szenátor. Ő volt ugyanis a ceremóniamester. Ha valami ünnepélyes fogadtatást kellett csinálni, miadig ől vettek elő. Most tanácsot a n u l all a t a n a c s a nagy előkészületekkel szemben, — melyeket L a k y Lajos nagy ambícióval és ügyességgel teljesített volna.

Ha még ő élné, azóta már nyelbe lenne ütve az egész dolog, — mig most eddigelé a bandériummal egyebet nem tudtak kistúti.

Majd lesz kapkodás az utolsó percekben!

Sarló.

HELYI HIREK.

* Kossuth nővére Debreczenben. Lajpusk mult számában emlehtettük már azon örömhírt, hogy Kossuth Lajos nővére megiszteletli látogatásával városunkat. Örömmel fogadja e hírt Debreczen város egész lakossága, mely rajongó lelkesedéssel gondol vissza azon időre, midőn Kossuth e nemes város falai között lelkesítő hős tettekre a nemzetet. Szívélies isten-hozottal üdvözöljük e talak közt Kossuth Lajos nővérét, Ruttkayné urhölgyet, ki egy Szabó Lajosné urhölgyhöz intézett távirat szerint — hétfőn, azaz f. hó 11-én, d. u. 3 óra 20 perczkor érkezik városunkba, hol rokonai körében pár napot fog tölteni. Vele együtt Debreczenbe érkeznek: Halász Olivér orsz. gyűl. képviselő nejével; Dr. Ambrozovics Béla fővárosi orvos nejével. — A főiskolai ifjuság azon tagjai, kik Debreczenben töltik a szünidőt, testületileg vonulnak ki a vasuti indóházhoz, hol az ifjuság nevében Kőrösy Bertalan joghallgató virág bokrétát fog átnyújtani Ruttkayné urhölgynek. A nagy közönség körében is élénk érdeklődés tárgyat képezi a Ruttkayné látogatása s bizonyos, hogy fogadtatására számosan fognak megjelenni a vasuti indóháznál. — A legdicsebb magyar nővérét igazi magyar vendégszeretettel fogadja Debreczen!

* A király Debreczenben. A király s fővárosi lapok híre szerint már szeptember 9-én este Bécsből Budapesten keresztül Nagyváradra utazik, hova kíséretével együtt 10-én reggel érkezik meg és Schlauch Lőrinc püspökhöz száll. Délután 10 órakor a király különböző küldöttségeket fogad, 12 órakor pedig Nagyvárad különféle nyilvános intézeteit fogja megtekinteni. Délután 4 órakor részt vesz a király a Schlauch püspök által adandó diszebeden. 6 órakor Székelyhidra megy. — Székelyhidra szeptember 11-én délután nagy udvari ebéd lesz, a melyen jelen lesznek a két működő hadtest különböző parancsnokai. Ugyanazon nap d. u. 6 órakor ő felsége Debreczenbe indul, hol a városban fog lakni. Itt szeptember 12-én d. e. ő felsége különböző küldöttségeket fogad és délután 4 órakor udvari ebéd lesz. 12-én este a király visszautazik Székelyhidra, hol az ezután következő négy hadgyakorlati nap alatt lakni fog.

Biztos forrásból mi úgy értesülünk, hogy a király Debreczenbe jövetelének időpontja az előbbi megállapodástól nem tér el, s nem 11-én este, mint több fővárosi lap írja, de szeptember 12-én délelőtt 10 órakor fog Debreczenbe érkezni a király s ugyanaz az este el is utazik innen. Dégenfeld József gf. főispán, tegnapelőtt Budapestre utazott a király fogadtatásának ügyében s tegnap este tért vissza. A főispán Szapáry Gyula gf. miniszter-elnökötől azon értesítést vette, hogy a király a város házáat fogadja el s a zárlás a u. l. A város háza átalakítását tehát rövid időn megkezdik. A király elébe kivauló bandérium tagjai a következők lesznek: Bézler Lajos bandérium vezető, Vecsey Imre, Medgyaszay Miklós, Orosz Sándor, Márton Imre, Rickl Antal, Torók Gábor, Jeney Miklós, Kenézy Gyula, Bosznay István, Deszö Kálmán, Somossy Jenő, Berger Jenő, Mócz András, Kemény József, Huttitsz Kázmér, Rickl Géza, Szoboszlay Sándor, Udvarhelyi Géza, Fényes Akos, Czegléd György, Dalmy László, Vadász Emil, Steinfeld Mihály, Csánádi Jenő.

* A függetlenség és 48-as párt nagy választmánya holnap d. u. 6 órakor ülést tart a függetlenség-kör helyiségében. Miatán a választmánya tárgya igen fontos, s helyen is fölkerül a választmány tagjai, hogy a holnap ülésezen minél nagyobb számmal sziveskedjenek megjelenni!

* Baross közönlő levele. A legnépszerűbb magyar miniszter a debreczeni takarékpénztárhoz a következő közönlő iratot intézte: „Koreskedelmügyi m. kir. miniszter 3811—VI. sz. a debreczeni takarékpénztár tisztelet igazgatóságának. A t. igazgatóság vezetése alatt álló intézet részéről az általam a magyar ipar fejlesztésének hathatósabb támogatása érdekében létesített országos ipar és kereskedelmi alap czéljaira adományozott 400 firtnyi küldeményt vettem, és ezenal megköszönöm. Budapest. 1890. július hó 9-én. Baross.”

* Szobrot Kólcseynek! Nagy-Károlyban, Szatmármegye székelyen, monumentális szobrot akarnek állítani Kólcsey Ferenccnek. A szoborra már eddig is összegyűlt 9000 frt, de ez még nem elég arra, hogy a monumentális szobor létre-jöhessen, — azért a szobor-

kétszbeesett, mily nyomorult a te szerencsétlen Emmid.

V. April 10.

Tóni! Itt hagyom ferjemet, megyek anyámhoz. Ő egy ámitó, s engem megcsalt, elamított! Ma reggel egy vizitkártyát kaptam, a melyet egy hordár hozott valami Salamon úrtól ferjemnek. Elolvastam. „Mért nem jön el ön? Oly betegge tette őnt Mary? Őn azt mondta, hogy pontos lesz! Nem szabad megjedni!“ Eleget tudtam. Felvettem öltönyömet, s haza mentem mamához. Ő megakart nyugtatni, kért, hogy hallgassak és megígérte, hogy ő maga el fog jönni, s megfedi a hűtelent. Hazajöttem, magam akarok vele beszélni. A lány azt mondta, Salamon ur van benn. Az ajtóhoz lopóztam hallgatni, mit beszélnek: „Ōn igazságtalan Maryhoz, — mondá az idegen — ő már annyira megszokta Ōt!“ „Nem tühetem tovább — mondá Ottó — Ō a bűnös, miatta vesztettem el a medallionomat, melyet Ōn adott; feleségem már most gyanakodik s en nem mondatom meg neki az igazat: hisz tudja Ōn — milyenek az asszonyok!“ „Természetesen! Szeszélyesek, macakok!“ Azért olyan Mary is, de különben áldott teremtés! Gyönyörű alkant... Elképzélheted, hogy egy szot sem akartam többé hallani a nyomorultól. Szobámba sietek megírni neked e sorokat — aztán megyek anyámhoz. „Ōnna majd megint ír neked a te szerencsétlen Emmid.

U. i. A hadnagy egy nagy kendőt tart arca előtt. Talán jó ember, sejtí boldogtalanságot és sír részvétből. Mégis is vannak nemes férfi szívek, ha teleholdkép alatt is. E.

VI. S ü r g ö n y. Két órával később. Őrülj velem! Múdea rendben. A Mary egy lo. Ottó nagyai. Ea liba! Holnap levél, Csók.

különböző küldöttségeket fogad, 12 órakor pedig Nagyvárad különféle nyilvános intézeteit fogja megtekinteni. Délután 4 órakor részt vesz a király a Schlauch püspök által adandó diszebeden. 6 órakor Székelyhidra megy. — Székelyhidra szeptember 11-én délután nagy udvari ebéd lesz, a melyen jelen lesznek a két működő hadtest különböző parancsnokai. Ugyanazon nap d. u. 6 órakor ő felsége Debreczenbe indul, hol a városban fog lakni. Itt szeptember 12-én d. e. ő felsége különböző küldöttségeket fogad és délután 4 órakor udvari ebéd lesz. 12-én este a király visszautazik Székelyhidra, hol az ezután következő négy hadgyakorlati nap alatt lakni fog.

Biztos forrásból mi úgy értesülünk, hogy a király Debreczenbe jövetelének időpontja az előbbi megállapodástól nem tér el, s nem 11-én este, mint több fővárosi lap írja, de szeptember 12-én délelőtt 10 órakor fog Debreczenbe érkezni a király s ugyanaz az este el is utazik innen. Dégenfeld József gf. főispán, tegnapelőtt Budapestre utazott a király fogadtatásának ügyében s tegnap este tért vissza. A főispán Szapáry Gyula gf. miniszter-elnökötől azon értesítést vette, hogy a király a város házáat fogadja el s a zárlás a u. l. A város háza átalakítását tehát rövid időn megkezdik. A király elébe kivauló bandérium tagjai a következők lesznek: Bézler Lajos bandérium vezető, Vecsey Imre, Medgyaszay Miklós, Orosz Sándor, Márton Imre, Rickl Antal, Torók Gábor, Jeney Miklós, Kenézy Gyula, Bosznay István, Deszö Kálmán, Somossy Jenő, Berger Jenő, Mócz András, Kemény József, Huttitsz Kázmér, Rickl Géza, Szoboszlay Sándor, Udvarhelyi Géza, Fényes Akos, Czegléd György, Dalmy László, Vadász Emil, Steinfeld Mihály, Csánádi Jenő.

* A függetlenség és 48-as párt nagy választmánya holnap d. u. 6 órakor ülést tart a függetlenség-kör helyiségében. Miatán a választmánya tárgya igen fontos, s helyen is fölkerül a választmány tagjai, hogy a holnap ülésezen minél nagyobb számmal sziveskedjenek megjelenni!

* Baross közönlő levele. A legnépszerűbb magyar miniszter a debreczeni takarékpénztárhoz a következő közönlő iratot intézte: „Koreskedelmügyi m. kir. miniszter 3811—VI. sz. a debreczeni takarékpénztár tisztelet igazgatóságának. A t. igazgatóság vezetése alatt álló intézet részéről az általam a magyar ipar fejlesztésének hathatósabb támogatása érdekében létesített országos ipar és kereskedelmi alap czéljaira adományozott 400 firtnyi küldeményt vettem, és ezenal megköszönöm. Budapest. 1890. július hó 9-én. Baross.”

* Szobrot Kólcseynek! Nagy-Károlyban, Szatmármegye székelyen, monumentális szobrot akarnek állítani Kólcsey Ferenccnek. A szoborra már eddig is összegyűlt 9000 frt, de ez még nem elég arra, hogy a monumentális szobor létre-jöhessen, — azért a szobor-

kétszbeesett, mily nyomorult a te szerencsétlen Emmid.

V. April 10.

Tóni! Itt hagyom ferjemet, megyek anyámhoz. Ő egy ámitó, s engem megcsalt, elamított! Ma reggel egy vizitkártyát kaptam, a melyet egy hordár hozott valami Salamon úrtól ferjemnek. Elolvastam. „Mért nem jön el ön? Oly betegge tette őnt Mary? Ōn azt mondta, hogy pontos lesz! Nem szabad megjedni!“ Eleget tudtam. Felvettem öltönyömet, s haza mentem mamához. Ő megakart nyugtatni, kért, hogy hallgassak és megígérte, hogy ő maga el fog jönni, s megfedi a hűtelent. Hazajöttem, magam akarok vele beszélni. A lány azt mondta, Salamon ur van benn. Az ajtóhoz lopóztam hallgatni, mit beszélnek: „Ōn igazságtalan Maryhoz, — mondá az idegen — ő már annyira megszokta Ōt!“ „Nem tühetem tovább — mondá Ottó — Ō a bűnös, miatta vesztettem el a medallionomat, melyet Ōn adott; feleségem már most gyanakodik s en nem mondatom meg neki az igazat: hisz tudja Ōn — milyenek az asszonyok!“ „Természetesen! Szeszélyesek, macakok!“ Azért olyan Mary is, de különben áldott teremtés! Gyönyörű alkant... Elképzélheted, hogy egy szot sem akartam többé hallani a nyomorultól. Szobámba sietek megírni neked e sorokat — aztán megyek anyámhoz. „Ōnna majd megint ír neked a te szerencsétlen Emmid.

U. i. A hadnagy egy nagy kendőt tart arca előtt. Talán jó ember, sejtí boldogtalanságot és sír részvétből. Mégis is vannak nemes férfi szívek, ha teleholdkép alatt is. E.

VI. S ü r g ö n y. Két órával később. Őrülj velem! Múdea rendben. A Mary egy lo. Ottó nagyai. Ea liba! Holnap levél, Csók.

bizottság legyar közönszobrára. A vállalkozunk

* Kőzgye közigazbo 12-én ta

* Tűz hogy ma d. tanyáján egy tóság kivon

* A h. megyének n. 166 sz. a. az Hadháznak l. bea mutatkoz. ban fizetett ő. többi egyen. al kivetendő. határozat meg. a miniszter h. oldotta. A fel. a városi póta. tokosok állam. történt meg. birtokosság k. tekintetében. zése iránt 18. és a nevezett. 14-én tartott. megye közö. helyben hagy. podásokkal m. ezeken egyes. a városi szűk. jövedelmek p. birtokosság tag. beszámítás p. téat megállap. Kifogásolja a. nem az 1886. o. körrendeletben. ki. A miniszter. a határozatot. többiek figyel. vetés szerkeszt. tettek.

* A legna. czár meglete. felbuggyandás. tegus este e. s. is borogós vol. szem eső hullo. este azonban. dörge kiszeret. cstorai s min. igazi újság vol. tikkazó hősége. * Műkedvel. tartotta a pallo. ló előadását s. mulatságot. — veldi előadás, a. 1 felfoasos v. l. a r i s” népsz. közbe szavaltat. Albert s. tanár. man tapintatos. kezeteket kifejt. közönség várak. előadás társas. megkezdődött. a. terek kitűnő zen. tartott. — Egy. sikerűtebb gazd.

„Édes, kedvgyök! Ottó két b. Ō nekem a szent. ta bevallani, ho. Ezért járt el mind. ekkor ficzomodott. lában verszett. Gy. adja Maryt. Gy. csóköl végtelen b.

U. i. A t. l. nagy kendő. Még. kor. Szeme közze. A másolat b.

U. i. A t. l. nagy kendő. Még. kor. Szeme közze. A másolat b.

U. i. A t. l. nagy kendő. Még. kor. Szeme közze. A másolat b.

U. i. A t. l. nagy kendő. Még. kor. Szeme közze. A másolat b.

U. i. A t. l. nagy kendő. Még. kor. Szeme közze. A másolat b.

U. i. A t. l. nagy kendő. Még. kor. Szeme közze. A másolat b.

U. i. A t. l. nagy kendő. Még. kor. Szeme közze. A másolat b.

U. i. A t. l. nagy kendő. Még. kor. Szeme közze. A másolat b.

U. i. A t. l. nagy kendő. Még. kor. Szeme közze. A másolat b.

U. i. A t. l. nagy kendő. Még. kor. Szeme közze. A másolat b.

U. i. A t. l. nagy kendő. Még. kor. Szeme közze. A másolat b.

bizottság lelkes felhívást bocsátott ki a magyar közönséghez, hogy adakozzék Kölcsey szobrára. Az adományok közvetítésére örömezt vállalkozunk.

* Közigazgatási bizottság Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága kedden, azaz a 12-én tartja rendes havi ülést.

* Tűz. Lapunk zártkörű értesültünk, hogy ma d. u. 2 órakor az újföldön, Gerébi tanyáján egy nagy asztal meggyuladt a tüzoltóság kivonalt.

* A h. hadházi költségvetés. Hajdúvármegyének május hó 13-án tartott közgyűlése 166 sz. a. azon határozatot hozta, hogy H. Hadháznak 1890. évre szóló költségvetésében mutatkozó 3671 frt 70 kr hiány a városban fizetett öszes földadó után 11% -al, a többi egyenes állami adó nemek után 16% -al kivetendő városi adó által fedeztessék. Ezen határozat megfellebbezését, a fellebbezésnek a miniszter helyét adott s a határozatot feloldotta. A feloldás indoka a következő: Mert a városi pótdadónak az összes lakosok és birtokosok állami adója után egyenlő mérvben történt megállapítása a város és az ottani közbirtokosság között egy osztatlan közgyonok tekintetében felmerült vitás kérdések elintézésére iránt 1884 évi márcz. 5. és 6-án létrejött és a nevezett közbirtokosság mult évi jul. 14-én tartott közgyűlésén a város és a vármegye közönsége által elfogadott, illetőleg helyben hagyott egyezségben foglalt megállapodásokkal meg nem egyezik, a mennyiben ezen egyezség szerint a közbirtokosság által a városi szükségletek fedezésére átengedett jövedelmek pótdó kiherdése esetén, a közbirtokosság tagjai javára leszámítandók, mely beszámítás pedig a pótdadónak a vármegye közönsége részéről a fennebbiek szerint történt megállapításánál tekintetbe véve nem lett. Kifogásolja a miniszter az is, hogy a pótdó nem az 1886 okt. hó 26. 23.354 sz. a. kiadott körrendeletben foglalt minta szerint vetették ki. A miniszter tehát oly felhívással oldja fel a határozatot, hogy H. Hadház város — fennebbiek figyelembe vételével — új költségvetés szerkesztésére és bemutatására utasítsák.

* A legnagyobb újság. Nem a muszka csár megöletéséről, vagy az értezi kut vizének felbugygyanásáról, hanem arról van szó, hogy tegnap este eső esett. Már tegnap reggel is borogós volt az ég, de akkor csak egy pár szem eső hullott alá a szomszj földre; tegnap este azonban hatalmas villámok és mennydörgés kísérteben megeredtek az ég csatornái s mintegy óra hosszat hullott a zapor. Igazi újság volt ez az eső, mely enyhítette a tikkasztó hőseget.

* Műkedvelői előadás. Vasárnap, aug. 3-án, tartotta a pallagi gazdasz fiatalág műkedvelői előadással a tünccsal egybekötött nyári mulatságát. — 8 órakor kezdődött a műkedvelői előadás, a „Süketnek kell lenni” 1 fejezetes vígj. s a „Piros bugyelláris” népszimű kerültek színe. Középköbe szavaltak voltak. A szereplők: Hosszu Albert s. tanár, Fráter István s. Csizsár Kálmán tapintatos rendezése mellett minden igyekezeteket kifejtettek, hogy a szépen egybegyűlt közönség várakozásának megfelelően. — Az előadást társas vacsora követte. Vacsora után megkezdődött a táncz, mely a Magyaritestvérek kitűnő zenekara mellett reggel 5 óráig tartott. — Egyáltalában az egész este a leg-sikerültebb gazdász mulatságok közé tartozott.

VII. Levelezőlap.

Edes, kedves, drága Tóni! Boldog vagyok! Ottó két hét óta lovagló órákat vett. Ó nekem a szevedélyes lovasnak nem akarta bevallani, hogy sohasem ült lovon. — Ezért járt el minden reggel. Mary ledobta őt; ekkor ficzamosdott ki a keze. A lovagló iskolában vészett el medallionja is. Ottó nekem adja Maryt. Gyönyörű egy állat! Ezerszer csókolj végtelen boldog

Emmid. U. i. A tít bold megdézást. Azért a nagy kendő. Meg butabban néz most miat mások. Szeme közbe nevetem. — A másolat hiteleül.

Kun Béla.

ÚJ KÖNYVEK.

Sorra vesszük s röviden ismertetjük azon könyveket, melyek újabban küldettek be szerkesztőségünkhez, megjegyezve, hogy a helybeli írók műveit külön czikkekben fogjuk ismertetni.

A sort Mikszáth Kálmán összegyűjtött munkáival kezdjük meg, melyeket — csinos kiállítású füzetekben — a Révai testvérek bocsátottak a könyv-piaczra. A jó bornak nem kell zéger. Mikszáthnak is olyan jó neve van az irodalomban, hogy műveit felesleges minden ajánlat. A ki Mikszáthtól egy-két apróságot előlasott, az igyekezni fog az egész Mikszáthot megismerni. Az utolsó öt füzet (21, 22, 23, 24, 25) a „Tavaszi rügyek” cz. novella ciklust tartalmazza. A tavasz derője ömlik el ezen elbeszéléseken, melyek a Mikszáth gazdag írói vénásának legkiválóbb termékei közé tartoznak. Egy-egy füzet ára 35 kr.

Ráth Mór, ez áldozat-kész könyvkiadó, Arany János „Toldi”-jának első részét, azaz Toldy Miklós ifjú-korát, hihetetlen olcsó népes kiadásba bocsátotta közre. E kiadás ára van szánya, hogy kiszorítsa a nép kezé-

Jelen voltak: Bartha Istvánné, Budaházy Miklósné, Utrokocsi Vég Jánosné, Roncsik Lajosné, Ujváry Istvánné, Kerekes Sámuelné, Nánásy Lajosné, Czeilich Istvánné. Leányok: Budaházy Erzsike, Beke Rózsika, Utrokocsi Vég Emi és Vilma, Ujvári Irma és Ida, Kerekes nővérek, Róosz Giza. stb. R-a.

* Egy katona-tiszt az Emkének. Egy Debreczenben szilomásozó honvéd főhadnagy — nevét saját kérésére halgatjuk el — az Emke részére 37 frt 39 kr-t adott adott át Bészler Károlynak, a Emke debreczeni fiókja pénztárnokának, mit ő e helyen köszönettel nyugtáz az Emke nevében.

Magyar ipar.

Írta: Nyáry Elemér gróf. (Vége).

A nagy és a kis kis Rákos vize között elterülő homokos terepen, közvetlenül az országot mellett, halom emelkedik, amelyre pár évtized előtt hatalmas épület emeltek: a legkiválóbb kisebb sörfőző gyárat. Miként más iparágakban is tapasztaljuk, ezen sörfőzőgyár sem birta diadalmasan küzdeni le a nála sokkal nagyobb gyárak ellens is irányult versenyt; s így bezúntatta a munkát. A gyönyörű nagy épület használatlan állott, amíg a nevezett kiváló országgyűlési képviselő azt megvásárolta és a legújabb szaktervezések vívmányainak teljes alkalmazásával tüzfecskeadógyárrá átalakította. Miként más iparvállalatnál, úgy e nagyszerű fecskeadógyár korszerű berendezésénél nem sajnálta a tulajdonos még a legnagyobb pénzkidadásokat sem, ha azok azt eredményezték, hogy e kitűnően felszerelt magyar ipartelep nemcsak Ausztria, hanem más külföldi államok legújabb gyáraival szinte diadalal versenyezhesse a legjobb tüzfecskeadó gyárának dícsőségéért.

Az ügybuzgó gyártulajdonos ezen áldozatkészsége azután máris szép gyümölcsöket termelt: az ország minden vidékéről ép úgy, mint számos külföldi helyről a megrendelések egymást erik, a mi annál természetesebb, mert aki a legújabb technikai vívmányok és a leg-hasznosabb találmányokra vett szabadalmak eredményét akarja tüzfecskeadó alakjában beszerezni, annak — legyen az illető akár bel-földi, akár külföldi — napjainkban a Tarnóczy Gusztáv-fele magyar tüzfecskeadógyárban kell vásárolnia.

Az ipartelep igen nagy; a fe építmények a gyármunkások, a kezelő-hivatalnokok, a mintarajzolók, a felügyelők és a gyárigazgató befogadására szolgál. Es maradt meg az épületömegek alkalmas helyiség: kocsiszínek, istállók, raktárak, irodák, szép magánlakás — a gyárigazgatóéj veli vendéglő részére, ahol a telep alkalmazottjai teljes kényelmével erősíthetik magokat üdös munkájokra.

Erdekes a gyártelep pompás műhelyeinek és óriási raktárainak megtekintése; kivált ha ily alkalomkor az örömezt látót érdeklődött a gyárigazgató, Detrich Gyula ur, szives kálauzolni.

Hát bizony egy-két óra alig elég arra, hogy ezen mintagyar működéséről saját szemekkel gyűjtsanak csak kisebbmervű tapasztalatokat is; mert a szemlélni való oly rendkívül sok, miszerint annak beható meg-tatására nemcsak órák, hanem napok szükségesek.

Amde ha Detrich Gyula igazgató szives örömezt látót vendéget kálauzolni a mű-helyek, raktárak, festőszínek, olvasztók stb. valódi útvesztőjében, akkor 1—2 órai, viszony-

lag rövid idő alatt is kellő betekintést nyerünk a legelső tüzfecskeadógyár közhasznú működésébe; mert oly, még a laikus által is megérthető szakavatottsággal fejtegeti, magyarázza meg a látottakat, mely honunban bizony paratlanul áll. S ez októl Tarnóczy Gusztáv gyártulajdonosnak ezen ipartelep minden látogatója szerencsét kíván, hogy ily el-örángt szakértőt sikerült tüzfecskeadógyára igazgató-jául megnyernie. A gyár helyiségeinek rendkívül szakavatottságot bizonyító beosztása szintén a gyárigazgató sikerült munkája: minden műhely ott lett fel állítva, berendezve, ahol legalkalmasabb helye. A szinte beláthatlan nagy kövessmühelyek; a ketemeletai terfogatot nyert lakatos-műhelyek, ahol a kézimunkához a gépmunka társul oly gépek útján, melyek szinte csodások; a festők óriási színter; a bodnárak hatalmas területen berendezett műhelyei stb. külön-külön époló érdemesek a megtekintésre, mint együttesen. A rézöntőkön pedig sajátos különlegességei a gyárnak. A szinte megszámlálhatlan raktárak között a szén raktárak époló nagykiterjedelműek mint a szellős padlókon berendezett tüzfecske-ke- do felszerelvények raktárai. Ezekben sokat- erő felszerelvények vannak főlhalmozva: hosszú gummicsovék; sárgarezcsopek; gépcsovarok, melyek halmokat képeznek; tömlők stb. A festő színből kikerült teljesen kész tüzfecske-ke- do hosszú sorban állítva lesik az időt, mikor a váci-körúton fekvő raktárba vitetnek és onnet szétküldetnek.

Amde a legelső magyar tüzfecskeadógyárnak nem csak érdemei vannak: a leg-jobb tüzfecskeadó gyártván, hanem abban is páratlanul áll honunkban ezen iparág tere- ren, hogy ügykezelése — magyar! Magyar szó hallatzik a műhelyekben; magyar könyv- vitel áll fón irodáiban, magyar szellem lengi át működését. Sajnos! ezt bizony nem tapasztaljuk azon tüzfecskeadó műhelyekben (egyik-ké- máskok gyár-nak képzeli és hi- reszteli magát!) melyek hszángöntés, vagy egyéb főfogalkozás mellett úgy mellekesen tüzfecskeadó készítését is űzik — honunk- ban, dedelgetői leven a német munkavezé- tesnek, a német könyvitelnek, a német szóznak és a germán szellemnek.

Es ezen gyártelep majdnem a végtelen-ig fejleszhető, amennyiben a fölépítvény alatt gyönyörű helyiségek nyulnak el, amelyek ezeltől mestereses pinceknak használatának, ugyanisoldat, homokkal öltettek fel. Ha most ezen mestereses homokbuckák elavollitának, a falak kiszabadulnak, s minthogy azok nem- csak a Duna szempontja, de néhány lábbal az országot szívnána föltől is építtek, ki- tűnő, száraz, világos műhelyekül használhatók, ha a gyár üzeme annyira fokozdnék, hogy a mostani helyiségek nem volnának elegendők. Hogy az olvaso maguak fogalmat képzhessen ezen rika-nagy-águ helyiségekterjedelme felől, felemlitem miszerint a 14. eddig igénybe nem vett helyiségek kerülete 5000 lépésnél, azaz félmértődnél hosszabb, szakszerű ki- számítás szerint 1000 gyári-munkás számára eléggé terjedelmes.

Az elmondottakból kitűnik, hogy minél nagyobb s minél korszerűbb-berendezésű va- lamely gyár, annál jutányosabb és olcsóbb árúval bír a vevőknek szolgálni, amely áru mindenkörülményközt jobbműködésű és olcsóbb, mint bármely műhely megoly kiűnő készí- ménye.

A tüzoltó-intézmény gyors elterjedésének

főhatárnya tehát abban rejlett, hogy nem volt az országban kellőleg felszerelt tüzfecskeadó- gyár. De ami nem volt, hála Istennek! már van.

Napról-napra élénkül az üdvös mozgalom a honi ipár érdekében Bizonyos, a legjobbat ki- vánjuk ezen üdvös mozgalomnak; de azért a tüzfecskeadógyártás teréa máris azt merjük hangoztatni: „Egyedül akkor pártoljátok a honi ipart, ha az jutányosabb és olcsóbb, tar- tósabb és jobb tüzfecskeadókat nyujt nektek, mint a külföldi gyártmányok, vagy pedig azon műhelyek tákolmányai, melyek ama műhelyek már elavult berendezései folytán szinte szó- ba sem jhetnek.” Nincs okunk attól felni, hogy merész kihívás legkisebb kárt is okozna a legelső magyar tüzfecskeadógyárnak; mert annak kitűnő gyártmányai jelenleg mind a bel-, mind a külföldön: legjutányosabbak, legolcsó- bak, legtartósabbak s legjobbak. Egyébiránt, erről már mindenütt meggyőződtek, aová Tarnóczy Gusztáv tüzfecskeadó-gyáraiból sze- rezték be azon gépet, amely a leghasznosabbak egyike a 19-ik század polgárisodott embe- rére nézve.

Menjenek hát minél számosabban el a derek vidéki tüzoltók ezen pompás gyárba, hogy lássák mily tökélyt már ezen szakmá- ban is a magyar ipar.

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. Kiadó: Kutasi Imre.

Saját termelésű Madelaine ange vin szőlőt, jutányos árban ajánl CSANAK JÓZSEF kereskedése.

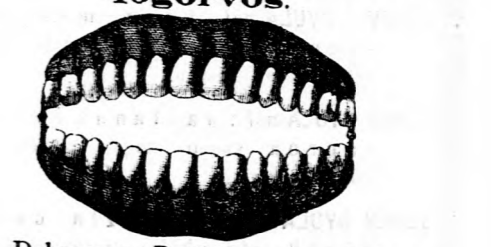
Alkalmi vétel.

Eredeti angol utazó se- lyem peluch takarók, — rendkívül olcsó árban, kap- hatók

Baum Miksánál.

Az összes orvosi gyógytudomány tudora

DR. NÁGEL ZSIGMOND fogorvos.

Debreczen, Batthiány utca, Stiber- ház, a legújabb berlini módszer szerint készít műfogakat, fogtöméseket (plom- birozás).

Rendel: d. e. 9—12-ig d. u. 2—6-ig.

Siremlékek eladása.

A legnagyobb választékban, — gyá- ri áron számítva, — 8 frttól kezdve feljebb, — mindenféle szilárd kövekből, u. m.: fekete és szürke gránit. — fehér. vörös. fekete márványokból és termés- kövekből, — a melyek még gyári áron alól is eladatnak.

Régi sírkövek újítását, vagy becse- relését is elvállalok, sírkövek szállítását ugy felállítását is, — helyben ugy mint vidéken, saját felelősségem mellett tel- jesíték. — Sírkörajzokkal bérmentve szolgálok.

32 év óta fennálló üzlettem iránt tanusított pártfogást és bizodalmat a t.-cz. kegyeletos nagyérdemű közönségnek megköszönuve és újra kikérve maradtam teljes tisztelettel

Boros Sándor, kőfaragó. Debreczen kis-város utca 2102.

Lobogók, Jelvények

írva vagy a nélkül, nemzeti, vagy más színben megrendel- hetők ekiadóhivatalban, Csa- pó-utca 319-ik szám alatt, bármely kicsi és nagy mennyi- ségben.

STYBOTT YR

JENEY GYULA

VÁSZON-, BÉLÉS-, KÉZMŰ-

ES

RÖVIDARU RAKTÁRA,

DEBRECZEN

„Bika“ szállodával szemben.

JENEY GYULÁ-nál kapható, Rumburgi, Irhoni, Creaz, Hollandi, Toulal czérna és pamut vásznak.

JENEY GYULÁ-nál valódi Schroll Benedek és fia gyártmányu Chiffonok.

JENEY GYULÁ-nál: férfiak számára nappali és háló ingek, lábravalók, gallérok, kézelők, harisnyák, törülközők, nyakkendők és gombok.

JENEY GYULÁ-nál: nők számára nappali és háló ingek, nadrágok, szoknyák, fésülő köpenyek és kötösök, törülközők, harisnyák, zsebkendők, 6 és 12 személyes asztal- és kávékészletek.

JENEY GYULÁ-nál: csecsemők számára: nyitott ingek, ujasok, fejkötők, pólya párnák és lepedők, paplanok, szakálkák, szájkendők, pelenkák, láma és gummi betétek.

JENEY GYULÁ-nál kész menyasszonyi és gyermek kelengyék nagyválasztékban készen.

JENEY GYULÁ-nál: paplanok és madráczok valódi angol csipke függönyök.

JENEY GYULÁ-nál: francia derekfűzők gyári raktára kívánatra mérték után készíttetnek.

JENEY GYULÁ-nál: teljesen berendezett himzési előnyomda 6000 monogram ing betétek, zsinór-minták, sima és mintás czakkok, betétek minden igénynek megfelelőleg dus választékban.

JENEY GYULÁ-nál: Legújabb divatucosmanosi ing és ruha creatonok, vollok, zephirek, jó mosható angol vásznak női ruhákra, czérna és pamut canavázok, oxfordok, butor csinavatok.

JENEY GYULÁ-nál: szabók részére mindennemű satin és croise, gyapju, serge és clottok, ujja bélések nagy választékban gyári áron.

JENEY GYULÁ-nál: valódi francia himző-, kötő- és horgoló-pamut, selymek, czérnák, csipkék, szalagok, harisnyák, himző-, kötő-, varró-, netz- horgoló tűk.

JENEY GYULÁ-nál: kötött és horgolt gyermek készletek, zsinórok, keztük, nadrágtartók mindennemű gombok.

JENEY GYULÁ-nál: mindennemű kezdett és minta készen kézi munkák.

JENEY GYULÁ-nál: valódi francia Sersay triot derekak.

JENEY GYULÁ-nál: nagyraktár valódi Cumpoldskirchenei kötő pamutokban.

JENEY GYULÁ-nál: valódi jó mosó kötő selyem.

SZABOTT ÁR.

GYENES LAJOS

női-divat raktára,

Debreczen, Főtér, városház-épület.

Nagyválasztékban találhatók raktáramon:

NŐI RUHASZÖVETEK,

Fekete divat és gyászkelmek,
A legújabb női ruhadíszek.
Bel- és külföldi

KARTONOK és TOILEK,
Külföldi satin és francillon kelmek,

Pipere czikkek:
csipkék és szalagok,

Selyem tej- és zsebkendők,
jó szabású fűzők,

CSIPKE-FÜGGÖNYÖK.

NAGY RAKTÁR:

Nap- és esernyőkben,

FEHÉR és SZINES
kötőpamutok,

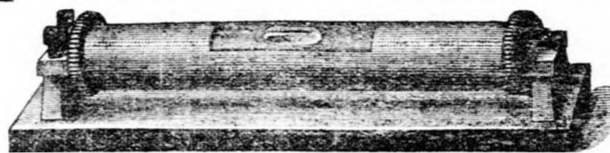
Kötő- és horgoló czérnák,
ZSEBKENDŐK:
vászon és batistból,

ÚRI DIVAT CZIKKEK:
NYAKKENDŐK,
Ingek, gallérok és kézelők,
Harisnyák.

Mintákat vidékre bérmentve küldök.

Női ruhák elkészíttetését saját szöveteimből elvállalom.

Építkezési vízszinmérők!

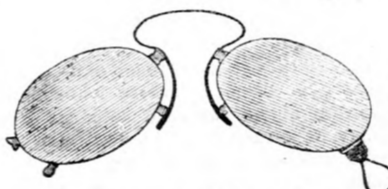

Igen czélszerű és kipróbált

VÍZSZINMÉRŐK

fa, vas és réz foglalatban, beosztással és beállítási készülékekkel ellátva.

Mérőszalagok mindentféle hosszúságban.

Szemüvegek, orrcsüptetők,

lorgnettek

legújabb fazon szerint a legfinomabb dupla metszett üvegekkel.

Aneroid légsúlymérők, (időjóslo).

Higrometerek kipróbált orvosi maximum hőmérők és minden a látszerési szakhoz tartozó tárgyak legfinomabb minőségben kaphatók

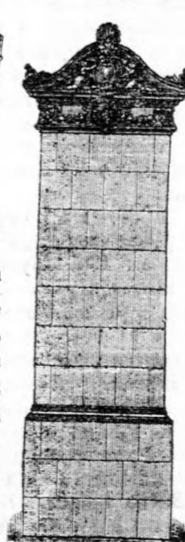
FISCHEB JAKAB

látszerésznél
DEBRECZENBEN.

Honi gyártmány

AZ „EPERJESI NÉPBANK“

kályhagyára,

mely a legújabb időben Eperjessen épült, s a külföldi gyárak mintájára, a mai kor igényeinek megfelelőleg, tetemes költséggel reedeztetett be, azon kellemes helyzetben van, hogy az első rangu külföldi gyárak módja és mintái szerint készített hazai gyártmányaival a fokozottabb igényeknek is, még pedig a külföldiekénél jutányosabb áron, megfelelni képes.

Miért is igen jó minőségű és izlésteljes kivitelű

cserép kályhainak

nagyobb választékát és készletét felállítással, vagy a nélkül a t. cz. közönségnek távolabb fekvő vidékekre is, megvételre ajánlja.

A minták megtekinthetők, az árjegyzékek kaphatók és megrendelések tehetők

KOVÁCS GYULA

vaskereskedő urnál

DEBRECZENBEN, nagy-uj-utca szögletén, a „BIKA“ szálloda mellett,

vagy pedig Eperjessen a tulajdonos

EPERJESI NÉPBANKNÁL.

KARDOS LÁSZLÓ

DEBRECZENBEN,

czegléd-utca és piac-utca.

Ajánlja, mint időszerű czikket:

nyári-, pique-, trico-, plüsch-
mosópaplanait,
mosó, szines

alsószoknyáit,
nyári, fehér, és szines

RUHASZÖVETET,
Továbbá olcsó és díszes

függőnyeit, ágyszerítőt,
EBÉDLŐ-

és kávé terítékeit.
Nagyraktár hazai (szepesség)

damast árúkbán.

SZABÓ LAJOS FIAI

czégnél

Jutányos, szabott árakhoz kaphatók:

Legújabb divatu csipke és gyapju

Ablakfüggönyök,

ÁGYTERITŐK, PAPANOK

Nagy választékban.

Jutte-, gyapju-, tapestry, brüssler

Szőnyegek.

Pályázati hirdetés.

A „debreczeni ipar és kereskedelmi bank“ piac-utca 2128. és 2129. számú háza felépítéséhez szükséges

tégla szállítására

ezennel nyilvános pályázat hirdetik és felhívotnak a vállalkozni szándékozók, hogy ez irányu zárt ajánlataikat f. évi szeptember 1-ig az intézet üzleti irodájába nyújtsák be; megjegyezvén, hogy a közelebbi feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt megteudhatók.

Debreczen, 1890. július 15-én.

Az igazgatóság.

KERESÜNK.

Bármily állású tisztességes embereket, kik sorjegyeknek részleltetésére való eladásával természetesen kiállított részleteink alapján, foglalkozni akarnak. — A sorjegyek mindig pentáránban vannak elhelyezve s bármikor megtekinthetők. — Üzletünk még 25 év óta a legszilárdabb alapon áll fenn. Jelenkezöket a legmagasabb jutalékban részesítjük, egybekötte jutalomdíjjal, esetleg állandó (fix) fizetéssel. — Ajánlatok intezendők: Betéti-társaság

DIRNFELD TESTVÉREK
bankházához, Budapest.

Árlejtési hirdetmény.

A darabos utcai csatorna építésének felvállalására f. évi augusztus hó 16-ik napján d. e. 10 órakor a városház nagytermében, írásbeli zárt ajánlatok elfogadásával, nyilvános szóbeli árlejtés tartatik.

A csatorna építésére 3459 frt 65 kr van előirányozva.

A fenti összeg 5%-át tevő bántépénz, készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban teendő le, illetve a zárt ajánlatokhoz csatolandó.

Az írásbeli zárt ajánlatok, melyek a tárgyalás megkezdéséig a polgármesteri hivatalhoz adandók be, a szóbeli árlejtés befejezése után nyilvánosan bontatnak fel.

A tervezet, költség számítás és vállalati feltételek a városi mérnöki hivatalnál tekinthetők meg.

Debreczen, 1890. Augusztus 4.

A városi tanács.